

Szanowny Panie Przewodniczący, Wysoka Rado, zebrani goście!

Projekt budżetu na 2026 rok oraz projekt Wieloletniej Prognozy Finansowej został Radnym i Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach przekazany w połowie listopada.

Dochody i wydatki planowano z zastosowaniem zasady realności.

Przy konstruowaniu budżetu dokonano analizy złożonych planów przez poszczególnych dysponentów budżetu oraz wniosków składanych na podstawie odrębnych przepisów.

Plan dochodów budżetu zamyka się kwotą ponad 104 mln 700 tys. zł., w tym ponad 5 mln zł. to dotacje na zadania zlecone, głównie z zakresu zadań realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Wydatki w roku 2026 to kwota ponad 110 mln 300 tys. zł.

Wydatki inwestycyjne stanowią 21 % wydatków ogółem, a bieżące 79%.

Budżet roku 2026 i Wieloletnia Prognoza Finansowa to kontynuacja celów prowadzonej polityki inwestycyjnej gminy.

W ramach wydatków bieżących największy udział stanowią tzw. wydatki jednostek budżetowych – 83 %, które obejmują wynagrodzenia, składki od nich naliczane oraz wydatki związane z utrzymaniem i realizacją celów ich działalności.

W przyszłym roku realizujemy także projekty unijne tzw. miękkie na kwotę ponad 1 mln. 800 tys. zł.

Wydatki inwestycyjne roku 2026, to w większości kontynuacja zadań rozpoczętych, stanowią kwotę blisko 23 mln. zł.

Największe wydatki inwestycyjne przyszłego roku to:

- Kompleksowe działania w celu poprawy efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej: **6.418.223,46** (w tym budynek SP Skrzyszów 5.124.455,15, budynek Ośrodka Kultury w Skrzyszowie 1.293.768,31)
- modernizacja, budowa dróg gminnych, chodników – **4.294.130,00** (w tym: ul. Wyzwolenia w Gołkowicach 2.414.483,00, ul. Olszyńska w Krostoszowicach 1.524.647,00, projekt połączenia ul. Powstańców Śląskich z Dworcową w Łaziskach 200.000,00, budowa chodnika przy ul. Szkolnej w Skrbeńsku 155.000,00)
- wymiana źródeł ogrzewania w 6 budynkach gminnych – **2.523.000,00** (w tym SP Łaziska 583.000,00, Ośrodek Kultury w Gołkowicach 556.000,00, SP Godów 413.000,00, SP Krostoszowice 349.000,00, OSP Łaziska 349.000,00, GBP w Godowie 273.000,00)
- Fajrant – **2.105.190,79**
- dotacje dla powiatu, miasta Wodzisław – prace projektowe i modernizacyjne na drogach – **1.613.994,32**

- Odnawialne źródła energii (11 budynków) – **1.381.276,00**
- budowa kanalizacji deszczowej wraz odtworzeniem nawierzchni na ul. Mszańskiej w Skrzyszowie – **1.250.000,00**
- poprawa standardów dostępności budynków – windy **775.000,00** (w tym OK Skrzyszów 387.500,00 oraz GBP w Godowie 387.500,00)
- budowa nowych linii oświetlenia ulicznego- **521.000,00**
- Stacja granica – **294.441,18**
- Szlakiem wybitnych – **270.600,00**
- Żelazny szlak rowerowy – **250.000,00**
- Razem przeciw żywiołom – **197.625,00**
- Zielony zakątek tradycji - **122.500,00**

Ustalone wydatki zapewniają realizowanie zadań własnych gminy wynikających z przepisów ustawy o samorządzie gminy. Zapewniono środki na funkcjonowanie wszystkich jednostek organizacyjnych gminy – szkół i przedszkoli, ośrodka pomocy społecznej, ośrodków kultury, bibliotek, świetlicy oraz urzędu.

Na funkcjonowanie jednostek oświatowych : 45.401.851,00

SP Gołkowice : 7.672.618,00

SP Skrzyszów : 8.060.882,00

SP Krostoszowice : 4.879.607,00

ZSP Godów : 6.715.375,00

ZSP Łaziska : 5.513.557,00

ZSP Skrbeńsko : 3.690.827,00

PP Gołkowice : 5.002.811,00

PP Skrzyszów : 3.866.174,00

W jednostkach tych będą realizowane również projekty unijne, łącznie zaplanowane środki na te zadania wynoszą 731.474,52 zł.

Wydatki związane z funkcjonowaniem jednostek oświatowych wraz z nakładami inwestycyjnymi ujęte są także w planie urzędu gminy, co daje kwotę: 7.780.564,55 zł., w tym nakłady inwestycyjne: 6.921.473,55 zł.

Potrzeby oświatowe przez Ministerstwo Finansów oszacowane zostały na kwotę 33.449.267,00 zł.

Zaplanowano środki na funkcjonowanie:

Gminne Centrum Kultury Sportu i Turystyki: 2.850.000,00

Biblioteka : 1.270.000,00

Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza : 364.978,00

Natomiast budżet GOPS na 2026 wynosi : 7.526.231,00 , w tym wydatki zlecone: 4.914.290,00

Mieszkańcy gminy główną uwagę zwracają na stan dróg, dlatego w przyszłym roku na ich remonty zabezpieczono kwotę 1.240.000,00 zł.

Bardzo ważnym zadaniem gminy są sprawy związane z szeroko rozumianym bezpieczeństwem publicznym i zarządzaniem kryzysowym. W 2026 r. zostały zaplanowane środki w wysokości: 1.359.786,50 (razem z rezerwą ustawową wysokości 200.000,00 oraz projektem z dofinansowaniem unijnym: 506.744,50)

Na zadania w zakresie krzewienia kultury fizycznej i sportu przeznaczyliśmy kwotę 1.298.395,00 zł., w tym na zadania inwestycyjne: 603.795,00 zł.

Mając na uwadze dbanie o dobry stan naszych finansów, kolejny rok planujemy budżet z tzw. nadwyżką operacyjną, czyli różnicą między wydatkami i dochodami bieżącymi.

Wydatki bieżące finansowane są z dochodów bieżących. Możemy stwierdzić, że wzrost dochodów bieżących podąża za wzrostem wydatków, na co znaczący wpływ ma zmiana systemu finansowania samorządów oraz racjonalne planowanie wydatków bieżących.

Środki otrzymywane z budżetu państwa na finansowanie zadań zleconych od strony finansowania ich realizacji (koszty pracownicze i administracyjne) są niewystarczające.

Nadal najważniejszym wyzwaniem samorządów w ostatnich latach, ale także i w nadchodzących, jest zapewnienie odpowiedniego poziomu dochodów bieżących, głównie tzw. własnych.

Wprowadzając zwolnienia w podatkach oraz obniżając górne stawki podatku od nieruchomości, ograniczyliśmy wpływy o około 1,4 mln zł.

Stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami odbieranymi od mieszkańców podnosimy na 2026 rok do wysokości 42,00 zł. W latach poprzednich system bilansował się z uwzględnieniem nadwyżki dochodów z opłaty z lat ubiegłych. W roku 2026 wg planu uchwały budżetowej do gospodarki odpadami z pozostałych dochodów dołożymy wstępnie kwotę: 373.455,00 zł. Przypominam, że opłaty za odbiór odpadów mogą być przeznaczone wyłącznie na finansowanie tego zadania własnego gminy.

Aby realizować zadania inwestycyjne, także na te, na które udaje się nam pozyskać dotacje, musimy sięgać po kredyty czy też pożyczki.

W 2026 roku zaplanowano w przychodach kredyt w wysokości 8 mln zł.

Splacimy także część zadłużenia w kwocie 3 mln. 149 tys. zł.

Budżet roku przyszłego zamyka się planowanym deficytem w wysokości 5.588.080,00 zł.

Deficyt ten to wynik realizowanych inwestycji, które, przypomnę w przyszłym roku wynieść mają ponad 22 mln. 800 tys. złotych.

Planowane zadłużenie gminy na koniec roku 2026 stanowić może kwotę ponad 13 mln. 800 tys. zł., jego spłata przewidziana jest do roku 2039, zgodnie z prognozą dołączoną do WPF.

W kwocie tej ujęty jest kredyt planowany do zaciągnięcia w roku 2026 w wysokości 8 mln. zł. Tradycyjnie będziemy czynić starania, aby wysokość tego kredytu uległa obniżeniu.

W bieżącym roku nie zwiększyliśmy zadłużenia gminy. Przypomnę że pierwotnie planowaliśmy zaciągnięcie kredytu na kwotę blisko 9 mln. zł. Pozyskane dodatkowe środki, oszczędności po przeprowadzonych postępowaniach ale również przesunięcie realizacji inwestycji w czasie, co w głównej mierze uzależnione było pozyskaniem środków na realizację inwestycji pozwoliło na usunięcie kredytu ze źródeł finansowania deficytu i inwestycji.

W każdym z lat objętych prognozą spłaty długu, wskaźnik zadłużenia zostaje zachowany z marginesem bezpieczeństwa.

Z projektem budżetu oraz wieloletnią prognozą finansową wraz z objaśnieniami można zapoznać się na stronie BIP.

Szanowni Radni !

Tak przedstawia się w skrócie projekt budżetu gminy na 2026 rok i projekt Wieloletniej Prognozy Finansowej.

Wysoka Rado!

Wnoszę o uchwalenie przedstawionego projektu budżetu Gminy Godów na 2026 rok oraz o podjęcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej abyśmy mogli realizować zadania inwestycyjne oraz zapewnić bieżące funkcjonowanie gminnych jednostek.

Budżet w trakcie jego wykonywania będzie podlegał zmianom wynikającym z konieczności dostosowania planów finansowych do zmieniających się warunków ekonomicznych, prawnych oraz rzeczywistych potrzeb realizowanych zadań. Za tymi zmianami, zgodnie z zapisami ustawy o finansach publicznych, będzie dokonywana zmiana Wieloletniej Prognozy Finansowej.